

1984, 16. prosince – Sdělení VONS č. 410 „Případ Elmara Chmela“ o odsouzení Elmara Chmela Městským soudem v Praze a Nejvyšším soudem ČSR pro trestný čin podvracení republiky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, o jeho následných stíháních ve výkonu trestu odnětí svobody pro trestné činy útoku na státní orgán a orgán společenské organizace a poškozování zájmů republiky v cizině, která byla posléze zastavena, a o jeho přeřazení z I. do II. nápravně výchovné skupiny.

Elmar Chmel, nar. 25. 11. 1941 v Olomouci, byl 9. ledna 1978 zadržen a téhož roku odsouzen Městským soudem v Praze za předsednictví dr. Jana Rojta a Nejvyšším soudem ČSR za předsednictví dr. Marie Dojčárové pro trestný čin podvracení republiky podle § 98/1, 2b (velký rozsah) tr. z. k trestu odnětí svobody v trvání sedmi let v I. NVS. Skutkovou podstatou tohoto trestného činu měl naplnit tím, že měl sepsat a rozšířit nejméně 180 kusů letáků. Z rozsudku Nejvyššího soudu, o němž se náš výbor dozvěděl teprve nedávno, vyplývá, že letáky byly obecně kritické.¹

Ve výkonu trestu byl Elmar Chmel často v samovazbě, držel hladovky a byl hned na začátku trestu přeřazen pro množství kázeňských trestů do II. NVS.² Bylo proti němu vedeno dvakrát další trestní stíhání, a to v r. 1979–1982 pro údajný trestný čin útoku na státní orgán a orgán společenské organizace podle § 154 odst. 2 tr. z. (urážka soudu ve stížnosti) a v r. 1980 (společně s jeho spoluvězněm Petrem Uhlem – viz sdělení č. 260³) pro přípravu trestného činu poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112 tr. z. Obě trestní stíhání byla zastavena.

Elmar Chmel se v r. 1980 v NVÚ Mírov oženil. Jeho manželka Eliška Chmelová má čtyři děti. E. Chmel má vyživovací povinnost vůči dvěma dětem z předchozího manželství. Paní Chmelová bydlí v Lausmannově ul. č. 3012, Praha 4 – Modřany.⁴

Informace o Chartě 77, r. 7, 1984, č. 12, s. 15.

POZNÁMKY

- ¹ Trestní stíhání Elmara Chmela pro trestný čin podvracení republiky bylo zahájeno usnesením vyšetřovatele odboru vyšetřování StB Správy SNB hl. m. Prahy a Středočeského kraje por. Františka Heřmanského z 9. 1. 1978. Podle usnesení byl odůvodněn závěr, že „z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky provádí podvratnou činnost ve větším rozsahu tím, že od září 1977 až do současné doby rozesílá a vhazuje do schránek centrálních úřadů, institucí i jednotlivých osob v Praze velké množství letáků, které svým obsahem směřují proti státnímu a společenskému zřízení, prezidentu republiky, ústavním orgánům a spolenectví se Sovětským svazem“. Tyto ostře formulované letáky uložené v dokumentaci k vyšetřovacímu spisu, který je součástí soudního spisu, byly podepsány skupinami „Hnutí odboje“, „Hnutí odporu“ a „Hnutí čs. odporu, Výbor pro nezávislé Československo“.

Senát Městského soudu v Praze složený z předsedy JUDr. Jana Rojta soudců JUDr. Blanky Křípačové, Antonína Šmída, Marie Žákové a Ludmily Horákové ho 2. 6. 1978 odsoudil pro trestný čin podvracení republiky k sedmiletému nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Senát Nejvyššího soudu ČSR složený z předsedkyně JUDr. Marie Dojčárové a soudců JUDr. Adolfa Serafina a JUDr. Augustina Svitáka 30. 8. 1978 zamítl Chmelovo odvolání a rozsudek Městského soudu v Praze potvrdil. V odůvodnění usnesení bylo uvedeno, že „bylo bezpečně prokázáno, že to byl obžalovaný Elmar Chmel, který nejméně od září 1977 do dne 9. ledna 1978 v Praze vyhotovoval, rozesílal a rozšiřoval značné množství písemností, které svým obsahem útočily proti státnímu a společenskému zřízení republiky, spolenectví se SSSR, proti státním a politickým činitelům a dalším pracovníkům státního aparátu v úmyslu narušit činnost stranických, společenských a státních orgánů a proti nim podněcovat“. Všechny výše citované dokumenty jsou uloženy in: MS v Praze, soudní spis k případu Elmara Chmela (spis. zn. 1 T 8/78) uložený jako příloha k rehabilitačnímu spisu, spis. zn. Rt 612/90.

- ² Náčelník NVÚ Ostrov nad Ohří podal dokonce návrh na přeřazení E. Chmela do III. nápravně výchovné skupiny, který však Okresní soud v Karlových Varech 18. 8. 1983 zamítl. Proti tomuto usnesení se odvolal okresní prokurátor v Karlových Varech i náčelník NVÚ Ostrov nad Ohří, Krajský soud v Plzni ho nicméně 19. 10. 1983 potvrdil. Usnesení Krajského soudu v Plzni je uloženo in: tamtéž.
- ³ Správně sdělení VONS č. 261, dokument č. 262.
- ⁴ Dne 12. 1. 1984 zamítl Okresní soud v Karlových Varech Chmelovu žádost o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, 17. 2. 1984 usnesení potvrdil Krajský soud v Plzni. Oba soudy poukázaly na množství kázeňských trestů uložených E. Chmelovi a na jeho přeřazení z I. do II. nápravně výchovné skupiny. Obě usnesení jsou uložena in: tamtéž.